

Ευγενική παραχώρηση περιοδικού W

Οι ερασιτέες του μεσημεριού

Πάνος Καπώνης

Ηταν μια καλοκαιρινή μέρα του 1999. Κανένας και τίποτα δεν τάραζε την ησυχία του βορείου προαστίου. Στα μέσα του καλοκαιριού, φεύγοντας απ' τον αγχώδη ρυθμό της ζωής του, νοστάλγησε έναν γυρισμό σε μέρη άσπια και λευκά, σε μια προσπάθεια να φωτογραφίσει το παρελθόν, να γυρίσει πίσω. Έτσι, μόνος, ταξίδεψε στα τοπία των μαθητικών του χρόνων, αιχμαλωτίζοντας με την κάμερα του νου ό,τι είχε απομείνει όρθιο, σε μια προσπάθεια να κρατήσει ζωντανό ό,τι είχε χαραχτεί στη μνήμη του. Περνώντας τυχαία έξω απ' το κλειστό σπίτι της θείας του Ευταξίας, στην οδό Χαβέλα, βρέθηκε, χωρίς να συνειδητοποιήσει πόση ώρα πέρασε, να οδηγεί σε έναν έρημο ορεινό δρόμο γεμάτο λακούβες. Κάποια στιγμή φάνηκαν σε μια στροφή τα πρώτα έλατα, ο πρώτος πίνακας όπως είχε αποτυπωθεί στο μυαλό του, αναλλοίωτος, με την αθωότητα ενός ονείρου. Πέρασε ένα γεφύρι και μετά τα πρώτα σπίτια.

Ένα ελαφρό αεράκι κατέβαινε από το βουνό κι ο χρόνος είχε αρχίσει να επιταχύνεται αντίστροφα. Κάπου τα πάντα ακινητοποιήθηκαν. Τα δέντρα έμειναν ακίνητα και κάτω απ' αυτή την ακινησία τους θυμήθηκε τη θεία του την Ευταξία, ταυτισμένη με ένα καλοκαίρι εφηβείας στον Άη Βλάση Παρακαμπηλίων.

Την εποχή εκείνη, τέλη δεκαετίας του πενήντα, ο Άη Βλάσης είχε γίνει επίκεντρο της περιοχής και ολόκληρου του δυτικού τμήματος της χώρας, γιατί ήταν ο πλησιέστερος οικισμός στα «Έργα», όπως έλεγαν οι ντόπιοι τα μεγάλα εργοτάξια της κατασκευής του υδροηλεκτρικού εργοστασίου για τη δημιουργία της τεράστιας τεχνητής λίμνης στον ποταμό Αχελώο. Οι ξένοι τεχνικοί που εργάζονταν και θα εργάζονταν για χρόνια εκεί, είχαν φέρει και τις οικογένειές τους και οι περισσότεροι τις είχαν εγκαταστήσει σε σπίτια του Άη Βλάση.

Ένας γερμανός μηχανικός, ο Φριτς, είχε νοικιάσει με τη γυναίκα του, την Γκέρτα, ένα δωμάτιο στο παλιό αρχοντικό της θείας Ευταξίας, αδελφής της μητέρας του, που έσπευσε στο χωριό απ' την Αθήνα γι' αυτόν το σκοπό, μια που οι εποχές ήταν δύσκολες. Μαζί με τη θεία Ευταξία πήγε μαζί της για το καλοκαίρι και ο Τάκης, δεκαέξι χρόνων, ο μοναδικός

ανιψιός από την αδελφή της. Εκείνο το καλοκαίρι ήταν από τα ωραιότερα της ζωής του.

Βλάσ', κατέβα στ' πλατεία», φώναξε η Διαμάντω η κουτσή. «'Ηρθ' η κυρά Φταξία, η κυρά γιατρίνα».

Στην πλατεία, ένα πλάτωμα που το 'χε διαμορφώσει σε ανοιχτό χώρο ένας ελληνοαμερικανός, ένα μαύρο προπολεμικό ταξί μάρκας Φορντ άφησε τα πράγματά τους. Σε λίγο έκανε την εμφάνιση του ο Βλάσης της κουτσής με το μουλάρι του, για να τα μεταφέρει στο σπίτι. Λίγο πιο πάνω, κλείνοντας το μονοπάτι, ήταν αραγμένο ένα Τάουνους με γερμανικές πινακίδες. Πάνω στο καπό της μηχανής ήταν καθισμένη η σύζυγος του Γερμανού. Ήταν οι νοικάρηδες.

Το απόγευμα η θεία Ευταξία ήταν ευδιάθετη, αφού είχε τσεπώσει μπόλικο παραδάκι, είχε σιγουρίσει το σπίτι μαζί με την κουτσή, είχε βοηθήσει να τακτοποιηθεί το ζευγάρι των

Το μούδιασμα ήταν η αναπόφευκτη συνέπεια του ερωτικού σκιρτήματος που μαζί με την περιέργεια τσίτωσε το κάτω μέρος του εφήβου, πράγμα που δεν άφησε αδιάφορη την Γκέρτα. Εκείνο το μεσημέρι έγινε το πρώτο άγγιγμα, η πρώτη επαφή, η πρώτη αίσθηση του γυναικείου κορμιού.

Γερμανών, είχε υποδείξει στον Τάκη πού να βάλει τα πράγματά του, και αφού έστρωσε το παλιό δρύινο τραπέζι κάτω από τον πλάτανο, απολάμβανε τον καφέ της.

Μέσα σ' αυτήν τη γαλήνη, ο σκεφτόταν το καπό του Τάουνους και την ξανθιά Γκέρτα και τις

γάμπες της. Σκεφτόταν τις επόμενες ημέρες του καλοκαιριού και τα λίγα αγγλικά που είχε μάθει. Σκεφτόταν ότι ποτέ του δε χώνεψε τη γερμανική γλώσσα, όχι όμως και τις Γερμανίδες. Σκεφτόταν το ξύπνημα της εφηβείας που το έβλεπε να έρχεται. Όμως, σ' αυτή την ιστορία σημασία έχουν μόνο τα μεσημέρια, αφού τα μεσημέρια ήταν εκείνα που χάραξαν τα πρώτα σεξουαλικά σκιρτήματα του Τάκη, μεσούντος Ιουνίου. Εκείνα τα μεσημέρια σηματοδοτούσαν τον έρωτα στα Παρακαμπήλια και, συνάμα, τη χαμένη αθωότητα του Τάκη πάνω στα πρώτα βήματα μιας ανύποπτης εφηβείας.

Το μεσημέρι, εκεί, οι καστανιές σκίαζαν την αυλή και παραπέρα οι μηλιές μοσοβολούσαν και έγερναν ελαφρά πάνω σε χιλιάδες αγριόκρινα που φύτρωναν παντού αλλά, μεσημέρι, για τη θεία Ευταξία, ήταν το χρονικό διάστημα της ημέρας κατά το οποίο έπρεπε να κατακλιθούν στα κρεβάτια τους. Η θεία είχε επιβάλει αυτό τον κανονισμό πρώτον γιατί με τον Τάκη να κοιμάται απέφευγε να αισθάνεται ευθύνη, «μην πάθει τίποτα το παιδί και ποιος ακούει την αδελφή μου», και δεύτερον γιατί είχε συλλάβει κάτι περίεργες ματιές μεταξύ της 25χρονης Γκέρτα και του 16χρονου ανιψιού της. Μόλις έπαιρνε το μάτι της τίποτε ύποπτο, αμέσως φώναζε στον ανιψιό: «Τάκη, τι κάνεις εκεί έξω; Γρήγορα στο κρεβάτι σου». Επειδή όμως τα μεσημέρια του καλοκαιριού οι άνθρωποι είναι πιο κοντά στο σώμα τους παρά στην ψυχή τους, ο κανονισμός της θείας δεν είχε αποτέλεσμα. Έτσι ο Τάκης, προσποιούμενος τον υπάκουο, ξάπλωνε στο κρεβάτι του και έκανε τον ψόφιο κοριό, μέχρι να κοιμηθεί η θεία.

Το πρώτο μεσημέρι που δεν είχε ύπνο ο Τάκης και ένωσε μέσα του ένα αίσθημα κενού και μελαγχολίας, άκουσε την Γκέρτα που είχε σηκωθεί από το κρεβάτι της και είχε βγει έξω. Σε λίγο την ακολούθησε στην αυλή. Καθόταν μπροστά του και έπινε κρύο τσάι κάτω από τον πλάτανο, φορώντας κοντό παντελονάκι που τον άναβε και στενό αγορίστικο καρδού πουκάμισο που τον άφηγε να μαντεύει το στητό στήθος της. Ήταν αρκετά ηλιοκαμένη και τα ξανθά της μαλλιά ήταν ανακατεμένα. Το χαμόγελο που του έριξε προμηνούσε την επερχόμενη καλοκαιριάτικη μπόρα που τον περίμενε.

Το μούδιασμα ήταν η αναπόφευκτη συνέπεια του ερωτικού σκιρτήματος που μαζί με την περιέργεια τσίτωσε το κάτω μέρος του εφήβου, πράγμα που δεν άφησε αδιάφορη την Γκέρτα. Έτσι, εκείνο το μεσημέρι έγινε το πρώτο άγγιγμα, η πρώτη επαφή, η πρώτη αίσθηση του γυναικείου κορμιού, που έμεινε βαθιά χαραγμένη στη μνήμη, τόσο βαθιά, όσο αργότερα στα χρόνια της ωριμότητας ταύτιζε το κορμί του με τους έρωτες εκείνης της απόλυτης εφηβικής ηδονής.

Τα χάρδια και τα αγγίγματα της Γκέρτα είχαν δωρίσει στον Τάκη τον πρώτο φυσιολογικό οργασμό κάτω από τον πλάτανο. Η γη ποτίστηκε χωρίς προφάσεις, χωρίς ενδοιασμούς, απόλυτα, όπως απόλυτα λάμπει ο ήλιος μετά την μπόρα. Έτσι ξεκίνησε ένα πύρινο καλοκαίρι με τα ερωτικά μεσημέρια για το ζευγάρι των Παρακαμπηλίων, που με την ευλογία των Νυμφών, δωρεοδόχων του κέρατος του Αχελώου και των Σατύρων, γεύονταν άπληστα, ως βουκολικό δρώμενο, ο ένας τον άλλον, μέσα σε ένα ελεύθερο αγροτικό περιβάλλον. Έτσι ο Τάκης έγινε αντράκι χωρίς να καλπάζει η μνήμη του προς τα πίσω, χωρίς να κάνει όνειρα για το μέλλον, αλλά έτσι απλά, μέσα από το ειδύλλιο του με την Γκέρτα, ένα ειδύλλιο απαγορευμένο και σκοτεινό που φανερώνει όμως το απέραντο βασίλειο του έρωτα.

Το πρώτο ερωτικό μεσημέρι και ενώ η θεία δεν είχε πάρει μυρουδιά τα τεκταινόμενα κάτω από τον πλάτανο, ακολούθησαν άλλα παρόμοια μεσημέρια, με το παράνομο ζευγάρι να συνευρίσκεται ερωτικά πάντα πότε κάτω απ' τον ίδιο πλάτανο, πότε πίσω απ' την αυλή, πότε μέσα σε έναν αχυρώνα, πότε πέρα στα χωράφια, μακριά από ανθρώπινο μάτι. Τα σπασμένα αγγλικά του Τάκη τού αρκούσαν για να εκφράζει τον έρωτά του προς τη Γερμανίδα, τα δε σπασμένα ελληνικά της Γκέρτα ήταν υπέρτατα για να δώσουν στο Ελληνόπουλο να καταλάβει πόσο δεν τον χόρταινε. Αλλά, κακά τα ψέματα, τα πιο πολλά λόγια τα έλεγαν τα σφριγηλά κορμιά τους: τα ένωνε ο παράνομος δεσμός που μιλούσε με τη σπασμένη γλώσσα της ψυχής τους.

Τα δειλινά κάθονταν μόνοι χαζεύοντας τη δύση του ήλιου, αφού είχαν γευθεί τον έρωτα, είτε απ' την αυλή είτε απ' το δωμάτιό του αν έλειπε η θεία. Σ' αυτό το δωμάτιο –όταν τα περιοριστικά μέτρα της θείας ήταν πολύ αυστηρά και ακουγόταν το ροχαλητό της, σήμα και σύνθημα μαζί απελευθέρωσης– τα σεντόνια σκέπαζαν τα γυμνά ερωτικά παιχνίδια της Γκέρτας και του Τάκη.

Και ενώ τις περισσότερες ημέρες της εβδομάδας το κρυφό ζευγάρι με χίλιες δυο προφάσεις και προφυλάξεις τα κατάφερνε να βρίσκεται μαζί, τα Σαββατοκύριακα, και μάλιστα από την Παρασκευή το απόγευμα, η ζωή τους γινόταν κόλαση, αφού κατέφθανε ο Φριτς που μετά από μια βδομάδα αποχής εκτελούσε με θόρυβο τα συζυγικά του καθήκοντα. Η Γκέρτα ανταποκρινόταν με θέρμη στις απαιτήσεις του συζύγου ολοκληρώνοντας τον βδομαδιάτικο ερωτικό εναλλακτικό της κύκλο. Για τον Τάκη όμως τα

Σαββατοκύριακα ήταν μέρες μελαγχολίας και δυστυχίας κι ας πάσιχιζε η Γκέρτα κρυφά να του δίνει κουράγιο: «Μην κάνεις έτσι εσύ Τάκις. Άντρας μου είναι. Μετάβριο τα φίγκει. Τα καταλάβουνε έτσι που εσύ κάνεις. Εσύ μικρός ακόμα, αλλά εσένα τέλω». Μέχρι που ερχόταν η Δευτέρα για να ακολουθήσουν ημέρες εκδρομών και οργανισμών.

Η μαμά του Τάκη ήταν ευτυχισμένη που ο γιος της ήταν ροδοκόκκινος απ' την καλή ζωή και της είχε κάνει εντύπωση πως μέσα στη μιζέρια της αδελφής της ο γιος της έλαμπε. «Τον έπιασε το βουνό», έλεγε και ξανάλεγε η θεία Ευταξία, η οποία ήταν ευχαριστημένη που ήρθε η αδελφή της να την ξεκουράσει απ' τις δουλειές.

Όμως το καλοκαίρι εκεί ο καιρός ήταν περίεργος. Μέσα στην ηρεμία της βουνίσιας φύσης ξαφνικά έπιαναν κάτι τρομαχτικές μπόρες, χάλαγε ο θεός τον κόσμο και γίνονταν μάλιστα και πολλές καταστροφές. Τότε, όταν τα ουράνια άνοιγαν τους κρουνοί τους, οι εργασίες στα «Έργα» σταματούσαν, γιατί η λάσπη έπνιγε τα πάντα. Έτσι οι εργαζόμενοι στο Φράγμα των Κρεμαστών του Αχελώου έπαιρναν μίαν ανάσα, μια που οι καιρικές συνθήκες δεν τους επέτρεπαν να δουλεύουν.

Εκείνη την ημέρα του Ιουνίου η Γκέρτα και ο Τάκης είχαν ανέβει σε μια περιοχή με έλατα, στον Λάπατο, προσπαθώντας να φθάσουν στις παλιές καμένες βίλες, που απείχαν περίπου μια ώρα από τον αμαξιτό δρόμο. Ακολούθησαν ένα γνωστό μονοπάτι, που ανηφόριζε από το παλιό γεφύρι «τ' Αράπη», που ένωνε με τη δημοσιά τον Λάπατο με τον Άη Βλάση. Από 'κει είχαν σκοπό να αναρριχηθούν στο ελατόδασος.

Το πρωινό, όταν ξεκίνησαν, δεν προμηγούσε τον χαλασμό που επακολούθησε κατά το μεσημέρι. Ανύποπτοι, μέσα στην ευτυχία της ερωτικής τους συνεύρεσης, κάτω από έναν καλοκαιρινό ουρανό ασυννέφιαστο, μισόγυμνοι μέσα στην άγρια βλάστηση, δεν έδωσαν σημασία στην αυξημένη δροσιά που έφερναν σιγά σιγά τα νέφη που σκίαζαν τον ουρανό, μέχρι που ένα βουητό, ακαθόριστο στην αρχή, από τον κοντινό χείμαρρο Αράπη και οι πρώτες χοντρές σταγόνες της βροχής, που στην αρχή τη δέχθηκαν με ευχαρίστηση τα γυμνά τους σώματα, τους ανάγκασε να ζητήσουν καταφύγιο σε ό,τι στεγνό μέρος είχε απομείνει απ' τις βίλες.

Αλλά η βροχή είχε μετατραπεί σε καταιγίδα και τα αστραπόβροντα έσκιζαν τον μαύρο ουρανό. Ο άνεμος έτριζε ανάμεσα στους γκρεμισμένους τοίχους των καμένων σπιτιών και μαδούσε τα φύλλα των δέντρων, που τα παρέσερνε στις λασπωμένες πλαγιές, όπου η υγρή λάσπη τινάζονταν απ' τ' ανεμόβροχο ψηλά, γεμίζοντας τα πάντα γύρω. Οι ουρανοί έστελναν μήνυμα στο ζευγάρι ή η καλοκαιρινή μπόρα ήταν μέρος μιας συνωμοσίας που έμελλε να τερματίσει ένα «σκάνδαλο» ενάντια στην κοινωνική ισορροπία των κανόνων μιας ηθικής απομονωμένης απ' τη ζωοδόχο πηγή της ζωής, τον έρωτα; Η γύμνια τους θα τους αποκάλυπτε. Τα στοιχεία της φύσης θα ξεσκέπαζαν την αλήθεια. Αγκιστρώθηκαν ο ένας πάνω στον άλλο τουρτουρίζοντας, περιμένοντας να σταματήσει ο κατακλυσμός.

Ο αστυνομικός σταθμός της Ελληνικής Βασιλικής Χωροφυλακής Αγίου Βλασίου Παρακαμπηλίων είχε αναστατωθεί. Οι άνδρες που υπηρετούσαν στο Σταθμό ποτέ δεν είχαν βρεθεί σε τέτοιο αδιέξοδο. Το χειροκίνητο τηλέφωνο δεν ήταν δυνατόν να τους συνδέσει με τη Διοίκηση. Οι καιρικές συνθήκες είχαν προκαλέσει ζημιά στο δίκτυο και μόνο σωστικά συνεργεία από τα « Έργα» θα μπορούσαν να προσφέρουν κάποια βοήθεια. Ο

χωροφύλακας που μπορούσε να οδηγήσει τη μοναδική μοτοσικλέτα που είχαν ανέλαβε την ευθύνη να μεταβεί ψηφώντας τις επικίνδυνες καιρικές συνθήκες στο εργοτάξιο των Κρεμαστών, για να ζητήσει βοήθεια.

Ήταν ευτυχές το γεγονός, μέσα στην απελπισία των Αρχών, το ότι η Κοινοπραξία είχε στην διάθεση των εργαζόμενων ένα ασθενοφόρο τζιπ και ασυρμάτους, με τους οποίους και ειδοποίησαν για τον κατακλυσμό τις Αρχές της πόλης, δηλαδή Χωροφυλακή, Νοσοκομείο και Πυροσβεστική. Όμως, το ασθενοφόρο δεν ήταν δυνατόν να μεταβεί στην αντίπερα όχθη του χειμάρρου, επειδή το πέτρινο γεφύρι, το οποίο ένωνε τις δύο όχθες του Αράπη είχε καταστραφεί από την ορμητικότητα των νερών της καταιγίδας.

Έτσι είχαν τα πράγματα όταν ο διοικητής του Σταθμού σκέφθηκε ότι θα ήταν σκόπιμο να κληθεί μονάδα του μηχανικού για την κατασκευή πρόχειρης γέφυρας, σκέψη την οποία διαβίβασε υπηρεσιακά στους ανωτέρους του. Και όσο ανέμενε εντολές, δέχθηκε στο γραφείο του την πιθανολογούμενη εξαφάνιση της Γερμανίδας και του παιδιού.

Ο Φριτς, βλέποντας τον άσχημο καιρό γύρισε στο σπίτι, δε βρήκε τη γυναίκα του εκεί και έτρεξε στην αστυνομία να ζητήσει βοήθεια. Το ίδιο έκανε και η θεία για τον Τάκη που έλειπε πολλές ώρες, χωρίς να ξέρει πού είναι.

Και ενώ η ανησυχία ήταν ζωγραφισμένη στα πρόσωπα όλων, ακούστηκε από μακριά η σειρήνα του ασθενοφόρου της ΔΕΗ που ερχόταν απ' το εργοτάξιο. Πώς να περάσει όμως; Το μηχανικό του στρατού δεν είχε εμφανισθεί ακόμα. Η γέφυρα ήταν κατεστραμμένη. Οι εξαφανισμένοι δεν είχαν δώσει σημεία ζωής κι ο κόσμος έτρεχε να δει την καταστροφή. Μερικοί εθελοντές που είχαν ανέβει να ψάξουν στο βουνό, με τη συνοδεία ενός χωροφύλακα, δεν είχαν επιστρέψει.

Μέσα σ' αυτή την αγωνία και τις κουβέντες του πλήθους των παραθεριστών, που είχαν μαζευτεί στον τόπο της καταστροφής, ακούστηκαν κραυγές: «τους βρήκαν, τους βρήκαν...». Από την άλλη μεριά του δρόμου, μέσα στις λάσπες, ερχόταν αγκομαχώντας το παλιό ασθενοφόρο του νοσοκομείου της κοντινής πόλης και πίσω του το τζιπ της Χωροφυλακής και δυο πυροσβεστικές αντλίες. Όλοι όμως έστρεψαν τα πρόσωπά τους προς την πλαγιά του βουνού όταν ακούστηκε μια άλλη φωνή: «νάτοι, νάτοι, τους κατεβάζουν...».

Ο Φριτς, η θεία Ευταξία, ο διοικητής και το πλήθος, παρακολουθούσαν την Γκέρτα και τον Τάκη που, σκεπασμένους με κουβέρτες, τους έβαζαν στο ασθενοφόρο. Ο κατακλυσμός είχε δώσει ένα ξαφνικό τέλος στα ερωτικά τους μεσημέρια. Παραμέρισαν όλοι σαν ξεκίνησε το ασθενοφόρο με τη μοτοσικλέτα της χωροφυλακής να προπορεύεται. Είχε αρχίσει να πέφτει το δειλινό. Η πομπή άφησε το χωριό πίσω της κατηφορίζοντας τη δημοσιά. Ο ουρανός μολύβιασε και πάλι και χοντρές σταγόνες βροχής άρχισαν να πέφτουν στη νοτισμένη γη. Με κάποια θλίψη και τρόμο οι παραθεριστές πήραν το δρόμο της επιστροφής.

Ο Φριτς τούς κοίταζε αμίλητος κι ασάλευτος, σαν βυθισμένος σε όραμα. Η ρόδινη αντηλιά, το σκοτεινό βάθος του ποταμού που χάνονταν σε πυρωμένα βάθη, τον έφερναν στον μακρινό πυκνοδασωμένο τόπο του. Κι έτσι, σιωπηλός, μπήκε στο αυτοκίνητο των «Εργων», ακολουθώντας τον λασπωμένο δρόμο για την πόλη. (δε)